

Zaaknummer : 01023738
Ons Kenmerk : ODH427078
Datum : 7-12-2022

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 16 februari 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en isolatiewerkzaamheden aan de Irenestraat 2 tot en met 16 (even), Langeweg 28 tot en met 34 (even) en Prunuslaan 1 tot en met 39 (oneven) te Ooltgensplaat en wordt aangevraagd namens Oost West Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk storen van de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 31 december 2024.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan Oost West Wonen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 15 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 7 september 2022 en 18 november 2022 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2024.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

- 1 De ontheffinghouder dient:
 - a de start van de werkzaamheden te melden (startmelding);
 - b het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
 - c relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één week van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgesteld mitigerende en/of compenserende maatregelen;
 - d de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

- 2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Compensatie- en mitigatieplan Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat' van 11 januari 2021 en de aanvullende informatie van 7 september 2022 en 18 november 2022. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
 - a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
 - b aanduiding van de locatie van het plangebied;
 - c de uit te voeren werkzaamheden;
 - d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
 - e de mitigerende en compenserende maatregelen;
 - f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
 - g het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
- 3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.
- 4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 5 De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Compensatie- en mitigatieplan Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat' van 11 januari 2021 en de aanvullende stukken van 7 september 2022 en 18 november 2022.
- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.
- 8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op <https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen>. Deze meldingen dienen te worden gedaan:
 - a voor tijdelijke voorzieningen: uiterlijk één week voor of twee weken na het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen
 - b voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

- 9 De tijdelijke en permanente nest- en vleermuiskasten voor vogels en vleermuizen moeten functioneel zijn voor de periode waarvoor deze worden ingezet. Dit houdt in dat de voorzieningen minimaal één keer per jaar gecontroleerd dienen te worden door de ecologische deskundige (zie voorschrift 4) op functionaliteit en dat – indien nodig – de functionaliteit van de voorziening op zo kort mogelijk termijn weer hersteld wordt. Het herstellen van de functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode(n) van de soorten (zie voor de perioden de voorschrift 12,13 en 15). De controles en eventuele herstelmaatregelen dienen genoteerd te worden in het ecologisch logboek (zie voorschrift 2). Bovendien moeten de tijdelijke voorzieningen zich te allen tijde buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden.
- 10 De tijdelijke alternatieve voorzieningen mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode voor elke nest- of verblijfplaats in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door de ecologisch deskundige op het gebied van de soorten (zie voorschrift 4). Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de ecologisch deskundige is vastgesteld dat de voorziening uit eigen beweging is verlaten.
- 11 Het gebruik van netten, doek, glaswol of porschuim als methode voor het ongeschikt maken van de openingen, bebouwing of verblijf- en nestplaatsen is niet toegestaan. Het gebruik van weringsborstels of rondschuim is toegestaan mits geen gebruik wordt gemaakt van plakranden. Voordat weringsborstels of rondschuim worden geplaatst, dienen de nestplaatsen door de ecologisch deskundige (zie voorschrift 4) gecontroleerd te worden op gebruik middels het lichten van dakpannen of vergelijkbaar.

Huismus en gierzwaluw

- 12 Het ongeschikt maken van de huismusnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de huismus, welke loopt van 1 maart tot 31 augustus, en buiten koude perioden (gedefinieerd als perioden met drie tot vijf dagen aanhoudende (nacht)vorst). Indien er sprake is van late broedsels dient ook de maand september te worden ontzien. Zulks ter beoordeling van de ecologisch deskundige (zie voorschrift 4); de beoordeling dient te worden opgenomen in het logboek (zie voorschrift 2).

- 13 Het ongeschikt maken van de gierzwaluwnesten dient verricht te worden buiten het broedseizoen van de gierzwaluw, welke loopt van 15 april tot en met 31 augustus.
- 14 Er dienen tijdig, uiterlijk vóór 15 april 2023, 35 extra tijdelijke alternatieve voorzieningen gerealiseerd te worden in de directe omgeving van het plangebied, welke geschikt zijn voor de gierzwaluw. De details omtrent plaatsing van de voorzieningen dienen binnen twee weken na realisatie verzonden te worden aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

- 15 a) Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen dient te worden uitgevoerd in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke loopt van 15 april tot en met 15 oktober, en onder begeleiding van de ecologisch deskundige (zie voorschrift 4). Indien de klimatologische omstandigheden het toelaten, kan het ongeschikt maken tevens plaatsvinden tussen 15 oktober tot en met 31 oktober. Zulks ter beoordeling aan de deskundige en die beoordeling dient te worden opgenomen in het logboek (zie voorschrift 2).
- b) Om vleermuizen redelijkerwijs de mogelijkheid te geven om de verblijfplaats te verlaten voordat met de werkzaamheden wordt gestart, dienen voorzieningen zoals exclusion flaps of het creëren van tocht gedurende minimaal vijf aaneengesloten dagen te worden ingezet. De weersomstandigheden dienen op deze dagen gunstig te zijn (minimaal 8 graden en een windkracht van minder dan 5 Bft) en deze dienen door de deskundige te worden opgenomen in het logboek.
- c) Na het ongeschikt maken, en voorafgaand aan de werkzaamheden, dient een controlebezoek te worden uitgevoerd met behulp van een batdetector om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven. Deze controle en ook het vrijgeven dient te worden opgenomen in het logboek.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 16 februari 2022 hebben wij de ontvangst geregistreerd van een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatie- en isolatiewerkzaamheden aan de Irenestraat 2 tot en met 16 (even), Langeweg 28 tot en met 34 (even) en Prunuslaan 1 tot en met 39 (oneven) te Ooltgensplaat en wordt aangevraagd namens Oost West Wonen. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw, het opzettelijk storen van de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- Artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*) en de gierzwaluw (*Apus apus*);
- Artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gierzwaluw (*Apus apus*);
- Artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*);
- Artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 september 2022 tot en met 31 december 2024.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quicksan Wet natuurbescherming Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat, Blom Ecologie B.V., kenmerk: BE/2021/238/r, 18 maart 2021;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek aan de Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat, Blom Ecologie B.V., kenmerk: BE/2021/241, 1 november 2021;
- Compensatie- en mitigatieplan Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat, Blom Ecologie B.V., kenmerk: BE/2021/1275, 11 januari 2021;
- Beantwoording vragen Ooltgensplaat 01020600, Blom Ecologie B.V., kenmerk: 2021-1275, 27 januari 2022;
- Getroffen mitigerende maatregelen, Geluk Groep, 19 februari 2021;
- Email Afspraken Prunuslaan te Ooltgensplaat, 3 maart 2021.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 5 september 2022 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 7 september 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvullende informatie, Blom Ecologie B.V., project: 2021-1275, 7 september 2022

Op 18 november 2022 hebben wij de volgende aanvullende informatie ontvangen:

- Aanvraag ontheffing Wnb soorten te Ooltgensplaat, gewijzigde fasering van de uitvoering

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, van de Wnb hebben wij op 7 maart 2022 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus en de gierzwaluw te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb is het verboden de gierzwaluw opzettelijk te storen.

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. De ruige dwergvleermuis is tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.3, vierde lid en artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, en artikel 3.8, vijfde lid, aanhef onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding respectievelijk er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beoordeling

Aanvraag

Oost West Wonen is voornemens om de woningen aan de Irenestraat 2 tot en met 16 (even), Langeweg 28 tot en met 34 (even) en Prunuslaan 1 tot en met 39 (oneven) te Ooltgensplaat te renoveren.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:

- het plaatsen van dakisolatie
- het vervangen van dakpannen en goten;
- het aanbrengen van spouwisolatie;
- het aanbrengen van vloerisolatie;
- het plaatsen van mechanische ventilatie met CO₂-meting;

- het vervangen van draaiende houten gevelonderdelen
- het voorzien van houten gevelonderdelen met HR++ glas
- het plaatsen van geïsoleerde voor- en achterdeuren;
- het vervangen van een gedeelte van het voegwerk;
- het schilderen van houten onderdelen.

De renovatiewerkzaamheden starten op 15 oktober 2022 , waarbij eerst de werkzaamheden die niet ontheffingsplichtig zijn, c.q. het schilderen en herstellen van het houtwerk, worden uitgevoerd. De ontheffingsplichtige werkzaamheden starten op 1 januari 2023. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd vanaf ontheffingverlening, zoals hieronder weergegeven:

Jaar 2023:

Woonblok 1 (Irenestraat 2 tot en met 8): 1 januari - 19 februari;

Woonblok 2 (Irenestraat 10 tot en met 18): 20 februari - 9 april;

Woonblok 6 (Langeweg 28 tot en met 34): 10 april - 4 juni;

Woonblok 5 (Prunuslaan 25 tot en met 39): 5 juni - 17 juli;

Woonblok 4 (Prunuslaan 9 tot en met 23): 18 juli - 24 september;

Woonblok 3 (Prunuslaan 1 tot en met 7): 25 september - 12 november.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied. Het onderzoek naar de huismus en de gierzwaluw is uitgevoerd conform respectievelijk de Kennisdocumenten Huismus en Gierzwaluw (2017, BIJ12). Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol (2021), zij het dat daar op één punt gemotiveerd is afgeweken. Er heeft geen onderzoek plaatsgevonden naar (massa)winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis. Het plangebied bestaat namelijk uit woningen met een enkele verdieping, waardoor de woningen over onvoldoende massa beschikken voor een stabiel binnenklimaat zoals dat nodig is voor een (massa)winterverblijfplaats.

Daarmee achten wij dat het voldoende aannemelijk is gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Huisumus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn er twaalf nesten van de huismus aanwezig op de volgende adressen:

- één nest onder de onderste rijen pannen van de woningen aan de Irenestraat 2 tot en met 8;
- twee nesten onder de onderste rijen pannen van de woningen aan de Irenestraat 10 tot en met 16;
- één nest onder de onderste rijen pannen van de woningen aan de Prunuslaan 1 tot en met 7;
- één nest onder de onderste rijen pannen/kantpan van de woningen aan de Prunuslaan 25 tot en met 39;
- één nest onder een losse dakpan van de woning aan de Prunuslaan 41;
- zes nesten onder de onderste rijen pannen van de woningen aan de Langeweg 28 tot en met 34.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn 32 nesten van de gierzwaluw aanwezig op de volgende adressen:

- acht nesten onder de onderste rijen pannen aan de Irenestraat 2 tot en met 8;
- negen nesten onder de onderste rijen pannen aan de Irenestraat 10 tot en met 16;
- acht nesten onder de onderste rijen pannen aan de Prunuslaan 1 tot en met 7;
- twee nesten onder de onderste rijen pannen aan de Prunuslaan 9 tot en met 23;
- drie nesten onder de onderste rijen pannen aan de Prunuslaan 25 tot en met 39;
- twee nesten onder de onderste rijen pannen aan de Langeweg 28 tot en met 34.

Met de geplande werkzaamheden het een relatief hoge aantal nestplaatsen verloren en worden individuen verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen van artikel 3.1, tweede en vierde lid (in samenhang met het vijfde lid), van de Wnb overtreden, aangezien dit een opzettelijke verstoring zal vormen waarbij sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van deze vogelsoort

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn twee verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig op de volgende adressen:

- één zomerverblijfplaats onder de kantpannen en nok van de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 23;
- één paarverblijfplaats onder de kantpannen van de westelijke kopgevel van de woning aan de Langeweg 34.

Van zomer- en paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze verblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. In totaal zijn vier paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis aanwezig op de volgende adressen:

- één paarverblijfplaats onder de kantpannen van de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 7;
- één paarverblijfplaats onder de kantpannen en nok van de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 23;
- één paarverblijfplaats onder de kantpannen van de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 25;
- één paarverblijfplaats onder de kantpannen van de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 39.

Van paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis mag er redelijkerwijs vanuit worden gegaan dat deze ook in gebruik zijn gedurende milde winters door één of enkele individuen als winterverblijfplaats. Met de geplande werkzaamheden gaan deze paarverblijfplaatsen verloren en worden individuen opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Compensatie- en mitigatieplan Irenestraat 2-16, Langeweg 28-34 en Prunuslaan 1-39 te Ooltgensplaat' van 11 januari 2021 en de aanvullende informatie die is verkregen op 7 september 2022 en 18 november 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis én buiten de kwetsbare broedperiode van de huismus en gierzwaluw,

en het treffen van compenserende en mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Staat van instandhouding

Huisumus

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan twintig nesten van de huismus verloren. Op 19 februari 2021 zijn in totaal veertig tijdelijke nestkasten van het type NK MU 08 van Unitura opgehangen. Vier kasten zijn opgehangen aan de woning Pieter Biggestraat 39 (buiten het plangebied). Daarnaast zijn zes nestkasten opgehangen aan elke noordelijke kopgevel aan de Prunuslaan 2, 10 en 18 en aan elke zuidoostelijke gevel van de Prunuslaan 26, 43 en 51. De gewenningsperiode van minimaal drie maanden voorafgaand aan het broedseizoen is hiermee behaald.

In de permanente situatie worden de eerste drie rijen dakpannen geschikt en toegankelijk gemaakt voor de huismus door het plaatsen van een vogelschroot vanaf de vierde panlat van het dak. Aangezien binnen het project in Ooltgensplaat een variatie aan dakvlakken wordt aangeboden met alle mogelijke windrichtingen kunnen in de permanente situatie de huismussen zelf kiezen onder welke dakvlakken ze willen nestelen. De ruimte onder de pannen is 300x 295-324x 37-69 mm (dxbxh). Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In minst kwetsbare periode worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in de woningen ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Afhankelijk van situatie wordt dit uitgevoerd door het verwijderen van de kant- en de eerste drie rijen dakpannen of het gebruik van weringsborstels in de dakgoot en rondschuim om andere openingen onder het dak te dichtten. Voorafgaand aan het plaatsen van deze weringsmiddelen wordt een controle uitgevoerd door de ecologisch deskundige om de aanwezigheid van dieren uit te sluiten. Daarmee wordt voorkomen dat individuen ingesloten raken en worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2022).

De huismus komt in grotere aantallen voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Ooltgensplaat. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de huismus in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan 32 nesten van de gierzwaluw verloren. Tussen 8 en 11 maart 2022 zijn totaal 160 tijdelijke nestkasten van het type IB GZ 03 van Vivara Pro opgehangen aan de gevels van de volgende woningen:

- tien nestkasten aan de noordoostgevel van de woningen aan de Irenestraat 2 tot en met 8;
- tien nestkasten aan de zuidwestgevel van de woningen aan de Irenestraat 2 tot en met 8;
- tien nestkasten aan de noordoostgevel van de woningen aan de Irenestraat 12 tot en met 16;
- tien nestkasten aan de zuidwestgevel van de woningen aan de Irenestraat 12 tot en met 16;
- vier nestkasten aan de oostelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 2;
- vier nestkasten aan de westelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 8;
- vier nestkasten aan de oostelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 12;
- vier nestkasten aan de westelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 16;
- tien nestkasten aan de noordwestgevel van de woningen aan de Prunuslaan 1 tot en met 7;
- tien nestkasten aan de zuidoostgevel van de woningen aan de Prunuslaan 1 tot en met 7;
- tien nestkasten aan de noordwestgevel van de woningen aan de Prunuslaan 9 tot en met 23;
- tien nestkasten aan de zuidoostgevel van de woningen aan de Prunuslaan 9 tot en met 23;
- tien nestkasten aan de noordwestgevel van de woningen aan de Prunuslaan 25 tot en met 37;
- tien nestkasten aan de zuidoostgevel van de woningen aan de Prunuslaan 25 tot en met 37;

- tien nestkasten aan de noordoostgevel van de woningen aan de Prunuslaan 28 tot en met 34;
- tien nestkasten aan de zuidwestgevel van de woningen aan de Prunuslaan 28 tot en met 34;
- drie nestkasten aan de noordelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 1;
- drie nestkasten aan de zuidelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 7;
- drie nestkasten aan de noordelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 9;
- drie nestkasten aan de zuidelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 23;
- drie nestkasten aan de noordelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 25;
- drie nestkasten aan de zuidelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 37;
- drie nestkasten aan de oostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 28;
- drie nestkasten aan de westelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 34.

Van bovenstaande voorzieningen worden bij Prunuslaan 9 tot en met 23 en Prunuslaan 25 tot en met 39, 52 tijdelijke kasten afgesloten voorafgaand aan het broedseizoen, dit als gevolg van een gewijzigde planning. Deze kasten worden afgesloten omdat deze woonblokken in het broedseizoen worden aangepakt. Dit is de meest gunstige fasering gezien het aantal huidige nestplaatsen wat beschikbaar kan blijven en het beschikbaar komen van de permanente voorzieningen gedurende de werkzaamheden. Twee van drie belangrijkste woonblokken, die gebruikt worden door de gierzwaluw, zijn ruim voor het broedseizoen weer beschikbaar. De derde wordt pas ruim na het broedseizoen aangepakt.

Op de adressen Prunuslaan 9 tot en met 23, Prunuslaan 25 tot en met 39 en Langeweg 28 tot en met 34 zijn in totaal zeven nesten van de gierzwaluw aanwezig. Deze nesten worden voor het broedseizoen afgesloten. Tevens zijn aan de eerste twee woonblokken 52 tijdelijke gierzwaluwkasten opgehangen. Om de werkzaamheden mogelijk te maken worden deze ook voor het broedseizoen afgesloten. Om de gunstige staat van instandhouding ook in de tijdelijke situatie te garanderen, dienen er vóór 1 april 2023 nog eens 35 tijdelijke gierzwaluwkasten in de directe omgeving te worden opgehangen. Dit hebben wij dit in voorschrift 14 opgenomen. Deze werkwijze is de meest gunstige fasering anticiperend op een ontheffing voor de datum van 1 december 2022.

In de permanente situatie worden de 160 tijdelijke nestkasten ingebouwd in de gevels van de bovengenoemde woningen op de locaties waar zij reeds als tijdelijke voorziening zijn geplaatst. Daarnaast wordt vogelschroot geplaatst vanaf de vierde panlat van het dak, waardoor de eerste drie dakpannen geschikt en toegankelijk worden voor de gierzwaluw. Via de dakgoot blijft de ruimte onder het dak beschikbaar voor de gierzwaluw. Deze extra mogelijkheden bevatten geen directe aanvliegmogelijkheid en zijn daarmee minder geschikt voor gierzwaluwen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

Buiten de broedperiode van de gierzwaluw, worden de nestplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er gierzwaluwen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het verwijderen van kantpannen of het plaatsen van weringsborstels in de goten en/of rondschuim tussen de kantpannen. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. Dit hebben wij geborgd in de voorschriften. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

De gierzwaluw komt sterk geclusterd voor in en in de directe omgeving van het plangebied, in nabijgelegen woningen zijn nog eens 21 nesten aanwezig. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft. Daarnaast laten de monitoringsresultaten van vergelijkbare projecten zien dat na een afhankelijke dip in aantal broedparen in de nieuwe voorzieningen, na twee tot drie jaar de broedpopulatie groter is dan voor de uitvoering van de werkzaamheden en broedparen in kunstnesten succesvoller zijn dan onder pannen ('Gierzwaluwen nader bekeken: tien jaar waarnemingen met camera's bij nesten' R. Wortelbier, 2015, LIMOSA 88 (2015): 57-73).

Gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis

Als gevolg van de renovatiewerkzaamheden gaan één zomer- en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis en vier paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis, allen met mogelijk milde winterfunctie, verloren. Tussen 8 en 11 maart 2022 zijn in totaal 24 tijdelijke vleermuiskasten van het type VK WS 02 van Vivara Pro opgehangen aan de kopgevels van de woningen op onderstaande adressen:

- twee vleermuiskasten aan de zuidelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 8;
- twee vleermuiskasten aan de zuidelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 24;
- twee vleermuiskasten aan de zuidoostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 41;
- twee vleermuiskasten aan de noordwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 49;
- twee vleermuiskasten aan de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Esdoornstraat 16;
- twee vleermuiskasten aan de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Esdoornstraat 26;
- twee vleermuiskasten aan de zuidoostelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 1;
- twee vleermuiskasten aan de zuidoostelijke kopgevel van het appartementencomplex aan Maximaplein 5 en 11;
- twee vleermuiskasten aan de noordelijke kopgevel van het appartementencomplex aan Maximaplein 10, 18 en 26;
- twee vleermuiskasten aan de zuidelijke kopgevel van het appartementencomplex aan Maximaplein 4, 12 en 20;
- twee vleermuiskasten aan de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Van Weelstraat 2;
- twee vleermuiskasten aan de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Van Weelstraat 8.

De voorzieningen bevinden zich buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

In de permanente situatie worden 24 inbouwstenen van het type IB VL 06 gerealiseerd in de gevels van de woningen aan de volgende adressen:

- twee inbouwstenen in de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 1;
- twee inbouwstenen in de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 7;
- twee inbouwstenen in de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 9;
- twee inbouwstenen in de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 23;
- twee inbouwstenen in de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 25;
- twee inbouwstenen in de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 39;
- twee inbouwstenen in de oostelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 41;
- twee inbouwstenen in de westelijke kopgevel van de woning aan de Prunuslaan 49;
- twee inbouwstenen in de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 2;
- twee inbouwstenen in de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 8;
- twee inbouwstenen in de zuidwestelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 10;
- twee inbouwstenen in de noordoostelijke kopgevel van de woning aan de Irenestraat 16.

Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende mogelijkheden aangeboden voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

In de actieve periode van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke loopt van 15 april tot 15 oktober worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Indien klimatologische omstandigheden dit toelaten, kan het ongeschikt maken ook uitgevoerd worden van 15 oktober tot 31 oktober. Het ongeschikt maken wordt door het plaatsen van exclusion flaps over invliegopeningen én het creëren van tocht door het verwijderen van kantpannen en goten. Daarmee wordt voorkomen dat er dieren kunnen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit de Kennisdocumenten Gewone

dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis (BIJ12, 2017).

De gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis komen verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Ooltgensplaat. Het onderzoek toont aan dat er in de directe omgeving alternatieve verblijfsmogelijkheden aanwezig zijn.

Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in de directe omgeving aanwezig blijven. Gezien het geringe aantal dieren in deze verblijfplaatsen ten opzichte van de aantallen waargenomen dieren in de directe omgeving hebben deze werkzaamheden geen invloed op de lokale populatie(s).

Concluderend

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatiewerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b sub 1 van de Wnb (*relevant voor de huismus en de gierzwaluw*) en het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (*relevant voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis*), zoals genoemd in artikel 3.8, lid 5 onder b sub 3 van de Wnb.

De woningen zijn gebouwd tussen 1954 en 1967, welke tussentijds niet meer energetisch zijn verbeterd. De voorgenomen renovatie zorgt voor een betere isolatie van de woningen. De huidige staat van de woningen is matig. De kozijnen, de deuren, de dakbedekking en de dakgoten zijn aan het einde van hun levensduur. De woningen zijn gebouwd conform de toen geldende bouwnormen. De thermische kwaliteit van woningen is slecht. De woningen voldoen niet meer aan huidige eisen met betrekking tot isolatie en ventilatie.

Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot, doordat meer gestookt moet worden om een warm binnenklimaat te behouden. Het huidige energielabel van de woningen is energielabel E en F. Na renovatie zullen de woningen energielabel A+ krijgen. Hiermee draagt de voorgenomen renovatie bij aan de doelstellingen uit de Energie- en Klimaatakkoorden. In het Energieakkoord is afgesproken dat de gebouwde omgeving in Nederland in 2050 energieneutraal is. Dat betekent dat er 4,5 miljoen huur- en koopwoningen, laagbouw en hoogbouw, rijwoningen en vrijstaande huizen, energiearm of energieneutraal gemaakt moeten worden. Alleen door vergaande verduurzaming van de bestaande woningvoorraad kan dit doel worden bereikt. Daarnaast heeft Nederland ingestemd met het Klimaatakkoord van Parijs dat als centraal doel heeft het reduceren van CO₂-uitstoot. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is essentieel voor het beperken van klimaatverandering en dient daarmee een groot maatschappelijk belang, onder meer op het vlak van veiligheid, natuurbescherming,

welzijn en welvaart. Het verminderen van fossiele emissies leidt bovendien tot een verbeterde luchtkwaliteit en heeft daarmee een positief effect op de volksgezondheid.

Daarnaast worden door de geplande werkzaamheden het binnenklimaat van de woningen verbeterd. Door de gebrekkige isolatie en achterwege blijven van ventilatie neemt de kans toe op vocht- en schimmelproblemen, zoals die vaak bestaan/ontstaan bij dit type woningbouw uit de betreffende bouwperiode. Het is de taak van de woningbouwvereniging passende preventieve maatregelen te nemen om het ontstaan van gezondheidsklachten voor te zijn. Door de voorgenomen isolatie en de te installeren mechanische ventilatie wordt het binnenklimaat verbeterd en wordt het optreden van gezondheidsproblemen door schimmels vermeden.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de genoemde belangen 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende zijn onderbouwd om de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden omdat het de renovatie van bestaande woningen betreft. Middels renovatie- en isolatiewerkzaamheden dient energielabel A+ behaald te worden. Dit kan alleen bewerkstelligd worden door isolatie van de spouwmuur en het dak. Bij uitvoering van alternatieve methoden, zoals het isoleren van binnenuit, worden de beoogde energiedoelen niet behaald. Het van binnenuit renoveren vormt ook geen alternatief omdat dat nog veel kostbaarder zou zijn, tot haast onoverkomelijke overlast voor de bewoners zou leiden en er onaanvaardbaar veel woonoppervlakte door verloren zou gaan.

De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd door de woonblokken in twee bouwstromen te renoveren per woonblok, wat de negatieve effecten op de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zo veel mogelijk beperkt.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus, de gierzwaluw, de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Goeree-Overflakkee bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.